IKATES, s.r.o.

Tolstého 186, 415 03 Teplice

CESTOVNÍ ZPRÁVA Z JEDNÁNÍ

NB-CPD/SG č.09 „Sklo“

Účastníci : **Ing. Lubomír Hnilička**
Ing. Jiří Stránský

Datum konání : 7.5.2014

Místo konání: Brusel, Belgie

Úvod:

Zasedání jsme se zúčastnili jako zástupci oznámených subjektů (dále jen NB) ČR s využitím možnosti čerpat finanční prostředky z Plánu standardizace – Programu rozvoje zkušebnictví na rok 2014, spojených s přípravou na jednání a účastí na zasedání skupiny.

Skupina SG 09 zasedala pod vedením nového předsedy pana Ennia Mognata z oznámeného subjektu Stazione Sperimentale del Vetro, Murano, Itálie. Vlastní zasedání se konalo v prostorech BBRI (Belgického výzkumného ústavu stavebního) v Brusselu.

Program jednání:

1. Prezence, zahájení, úvodní představení zástupců

2. Projednání a schválení programu zasedání (Ennio Mognato)

3. Body z předchozího zasedání (Ennio Mognato)

4. Připomínky a diskuse k dokumentům zveřejněným na webu CIRCA

- NB-CPD/SH02 N553 (Yannick LE TALLEC)

- SG09 01-2014 „Level DOP for reprocessing glass“ (Glass for Europe)

- SG09 02-2014 „Calculation of radiation and thermal properties…“

- SG09 03-2014 „Round Robin consideration“ (Susana Santamaria)

5. Novinky o CPR: Přílohy III a V a další body (CPR Tech-Sec)

6. Novinky z oblasti požárních zkoušek (Yannick LE TALLEC)

7. Dotazy účastníků a diskuse

8. Závěr zasedání

1. Prezence, zahájení, úvodní představení zástupců

Zasedání skupiny oznámených subjektů SG09 se v prostorech BBRI v Brusselu a zúčastnilo se ho na 20 zástupců států Evropské unie (Německo, Rakousko, Itálie, Nizozemí, Belgie, Francie, Velká Británie, Španělsko, Dánsko, Česká republika) a Turecka. Mezi účastníky byli vedle zástupců oznámených subjektů také zástupci normalizačních organizací, zástupci technických komisí a poradních výborů a zástupci výrobců.

2. Projednání a schválení programu zasedání

Navržený program zasedání byl jednomyslně schválen.

3. Body z předchozího zasedání

Dokumenty, projednávané při předchozím zasedání byly umístěny do knihovny sektorové skupiny SG 09 k připomínkování. Vzhledem k tomu, že k dokumentům žádné připomínky ze strany subjektů nebyly přijaty, požádal předseda SG09 o větší aktivitu členů SG 09.

Velká diskuse vznikla při dotazu, zda má certifikační orgán oznámeného subjektu kontrolovat prohlášení o vlastnostech. Stanovisko Tech-Sec je, že oznámený subjekt nemá zasahovat do oblastí patřících dohledu nad trhem. Chybný štítek na výrobku může být proto vyhodnocen jako neshoda, v případě chybného prohlášení o vlastnostech však oznámený subjekt může výrobce pouze upozornit, neměl by to však vyhodnocovat jako neshodu.

4. Připomínky a diskuse k dokumentům zveřejněným na webu CIRCA

4.1 NB-CPD/SH02 N553

Dokument je revizí pozičního dokumentu pro stanovení reakce na oheň u výrobků ze skla. Velký důraz se klade především na vytvoření „skupin“ výrobků s obdobným hodnocením reakce na oheň, zejména v rámci vrstvených skel, izolačních skel a skel s organickými povlaky.

Členové SG09 konstatovali, že je problematika stanovení reakce na oheň u těchto výrobků velmi komplikovaná, protože se chování mění často i s tvarem výrobků a jeho velikostí. Vlastní reakci na oheň také ovlivňuje množství použitého organického materiálu.

SG 09 doporučuje neřešit v rámci tohoto dokumentu anorganické materiály, tj. sklo a anorganické povlaky a soustředit se na provedení ověřovacích zkoušek u rizikových materiálů.

4.2 SG09 01-2014 „Level DOP for reprocessing glass“

Projednávaný dokument odráží snahu výrobců (Glass for Europe) o co nejjednodušší posuzování shody u výrobků, kde je výrobek spadající do AVCP 1 (certifikace) – tj. protipožární skla, skla odolná proti střelám a výbuchovému tlaku - zpracován jiným výrobcem do izolačního skla.

Představa zástupce Glass for Europe je, že certifikaci bude podléhat pouze tabule s deklarovanou charakteristikou a výroba izolačního skla s tímto typem skla již certifikaci podléhat nebude. Zástupci oznámených subjektů upozornili, že stávající Rozhodnutí Evropské komise a ani harmonizovaných výrobkových norem tento přístup neumožňují.

4.3 SG09 02-2014 „Calculation of radiation and thermal properties…"

Projednávaný dokument je revizí stávajícího pozičního dokumentu. Zohledňuje revizi norem pro stanovení světelných a solárních charakteristik a tepelných vlastností a upravuje požadavky na používání výpočetních software při stanovení vlastností.

Diskutovanou problematikou bylo zejména ověřování spekter vkládaných do výpočetních software, tolerance reálných výsledků od vypočtených hodnot a odpovědnost oznámených subjektů při validaci a verifikaci výpočetních software.

Diskutována byla také rizika vyplývající z lineární interpolace hodnot používaných při výpočtech (např. emisivita).

4.4 SG09 03-2014 „Round Robin consideration"

Projednávaný dokument byl vypracován společností Tecnalia, jako vodítko, které zkoušky skel pro stavebnictví jsou vhodné pro provedení mezilaboratorních porovnávacích zkoušek a které není nutné provádět.

Předmětem posouzení byly zkoušky, které společnost Tecnalia má v rozsahu své akreditace.

Podle předloženého dokumentu není nutné porovnávací zkoušky provádět u:

- zkoušky odolnosti proti vysoké teplotě;
- zkoušky odolnosti proti vlhkosti;
- zkoušky odolnosti proti záření;
- kyvadlové rázové zkoušky;
- pádové zkoušky koulí;
- stanovení pevnosti v ohybu;

Naopak je porovnávací zkouška doporučena u:

- zkoušky sekyrou;
- stanovení indexu pronikání vlhkosti;
- zkoušky rozpadu po rozbití;
- stanovení světelných a solárních charakteristik.

Diskuse byla zejména u zkoušky sekyrou, která je destruktivní (zkoušené vzorky nejsou tedy shodné) a logisticky, finančně i časově velmi náročná.

5. Novinky o CPR: Přílohy III a V a další body

Slečna Nyegaard Pernille z TechSec seznámila účastníky s připravovanou revizí CPR, zejména s připravovanými změnami příloh III a V. TechSec nabízí podporu na adrese tech-sec@dti.dk. Podle jejího vyjádření jsou hlavními změnami v případě přílohy III větší

flexibilita a v případě přílohy V lepší definice úkolů. Upozornila na nutnost revidovat stávající poziční dokumenty s ohledem na přechod od CPD k CPR.

V případě přílohy III CPR bude stanoven minimální obsah Prohlášení o vlastnostech, a to : číslo prohlášení; identifikační kód výrobku a jeho vlastnosti. Položky není nutné uvádět v pořadí uvedeném v CPR a nemusí být číslovány. Reálné zavedení změn předpokládá na říjen 2014.

Připravuje se též změna, kdy podle stávajícího CPR je hodnocení výrobku označeno jako „determination of product type“ a nově bude změněno na „assessment of performance“.

V případě přílohy V budou upraveny termíny – např. místo „product certification“ bude „certification“; místo determination of product type“ bude „assessment of performance“.

6. Novinky z oblasti požárních zkoušek

V rámci horizontální skupiny je připravována „horizontální“ oznámení) notifikace. Za Českou republiku by toto oznámení měla mít autorizovaná osoba PAVÚS.

Reakce na oheň je v zásadě rozdělena na reakci na oheň u kabelů (třídy Aca až Fca) a ostatních výrobků (třídy A1 až F). Pro hodnocení reakce na oheň byl schválen poziční dokument NB-CPD/06/234rev1 – stanovující odpovědnost výrobce, informace pro oznámený subjekt a volbu postupu.

Častým problémem jsou nedostatečné informace poskytované výrobcem – zejména o složení surovin - a chybný výběr postupu.

Další problematickou oblastí je používání zkušebního zařízení mimo laboratoř (např. zařízení výrobce). Oznámený subjekt musí mít zkušební laboratoř akreditovanou pro vlastní postup, musí zajistit, že bude zařízení metrologicky navázáno, kvalifikaci obsluhujícího personálu atd. Oznámený subjekt nese za zkoušku plnou odpovědnost. V případě odmítnutí zkoušky externí laboratoře musí oznámený subjekt zdůvodnit, proč zkoušku odmítl.

Pro použití externí laboratoře zatím nebyl oznámen žádný subjekt. Z důvodu různých interpretací se připravuje poziční dokument v rámci SH02.

Dalším problematickým bodem je odběr vzorků pro zkoušky. Často jsou dodány oznámenému subjektu s dokumentací, ovšem při certifikaci oznámený subjekt musí odebrat vzorek reálné výroby, ověřit kritické fáze procesu. O odběru by měl vyplnit formulář a vzorky neodstranitelně označit. V případě prototypu výrobku je pak nutné shromáždit informace o výrobním postupu a vlivu na vlastnosti; návrh výrobního postupu; vlastní postup výroby vzorku a jeho složení.

Horizontální skupina v rámci revize pozičního dokumentu připraví pravidla pro oznámení subjektů užívajících externí zařízení, pravidla pro vzorkování a řešení důvěrnosti informací v dokumentech (např. užití kódu).

7. Diskuse

7.1 Initial type testing vs. notifications (Mehmet Yakut)

Dotaz se týkal rozdělení úkolů v rámci normy EN 1279-5 pro izolační skla, kde některé počáteční typové zkoušky nejsou úkolem pro oznámený subjekt. úUkoly jsou stanoveny tabulkou v příloze ZA.

7.2 Test report for tempered glass (Mehmet Yakut)

Dotaz, zda lze u tvrzeného skla vypustit jednu tloušťku, pokud u ní nevyhověly typové zkoušky. V případě zkoušky rozpadu to obecně možné je, v případě zkoušky pevnost v ohybu je každá tloušťka součástí celé sady, takže to možné není.

7.3 EN 1279-4 (Yusuf Goksen)

Dotaz, zda je zkoušení podle EN 1279-4 úkolem pro oznámený subjekt. V souladu s tabulkou v příloze ZA normy EN 1279-5 není.

7.4 EN 12600 (Yusuf Goksen)

Dotaz, zda je výsledek zkoušky provedený na skle menší tloušťky akceptovatelný i pro vyšší tloušťky. V souladu s normou EN 14449 to akceptovat nelze.

7.5 Mezilaboratorní porovnávací zkoušky (Susana Santamaria)

Navazuje na bod jednání 4.4. Diskutována je zejména problematika typu zkoušky – destruktivní x nedestruktivní, problematika distribuce vzorků (u větších formátů je to finančně velmi náročně), problematika homogenity vzorků (i u jedné tabule skla float se liší např. střed tabule a okraje). Nicméně je konstatován velký význam provádění porovnávacích zkoušek.

8. Závěr schůze

Přesný termín dalšího zasedání zatím nebyl ustanoven – předběžně se hovořilo o přelomu roku 2013, Ennio Mognato rozešle včas termín.

Zpracoval: Ing. Jiří Stránský

Příloha - projednávané materiály:

1. SG09 02 Calculation of radiation and thermal properties under all specifications for glass (CEN/TC 129)
2. SG09 03 Round Robin consideration